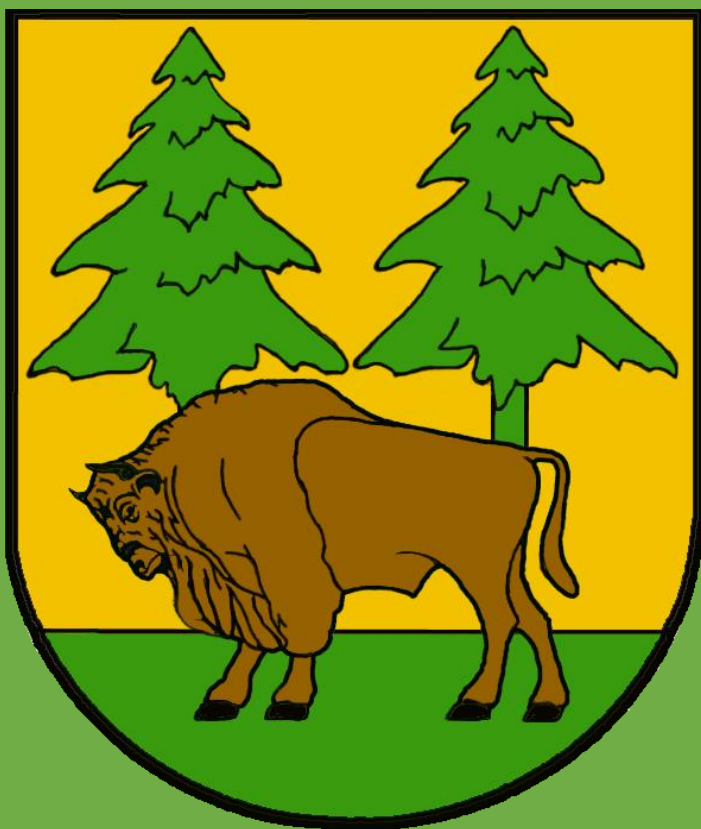

**Starostwo Powiatowe w
Hajnówce**

**Informacja na temat
profilaktyki prozdrowotnej
w powiecie hajnowskim
w 2024 r.**

Spis treści

Statystyka Powiatu Hajnowskiego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Opieka stomatologiczna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Finansowanie opieki zdrowotnej w powiecie hajnowskim....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Sytuacja epidemiologiczna w powiecie hajnowskim w 2024 roku	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Oczekiwania i potrzeby	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Wstęp

Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna są ważnymi narzędziami w podnoszeniu świadomości zdrowotnej i poprawie stanu zdrowia mieszkańców. Umożliwiają one każdemu człowiekowi zwiększenie pozytywnego oddziaływania na własne zdrowie i wzięcie za nie odpowiedzialności. Promocja zdrowia jest jednym z głównych narzędzi nowego zdrowia publicznego – poprawy stanu zdrowia populacji.

Jednym z zadań JST, które wynikają z ustawy o samorządzie powiatowym jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym również z zakresu ochrony zdrowia. Powiat Hajnowski realizuje zadania służące ochronie zdrowia, co ma na celu sprzyjać poprawie jakości życia mieszkańców regionu.

Zadania powiatu w zakresie promocji i ochrony zdrowia regulują następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 t.j.)
- 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 t.j.),

Powiat Hajnowski zamieszkuje ok. 39 512 mieszkańców, w tym 19 894 stanowią kobiety,

a 18 818 mężczyźni (dane zebrane na podstawie statystyk prowadzonych przez poszczególne gminy na dzień 31 grudnia 2024 roku). Według Głównego Urzędu Statystycznego w Białymstoku prognozowana liczba mieszkańców powiatu hajnowskiego w 2050 roku ma wynieść około 25 692 (przy prognozach nie uwzględniono pandemii).

Liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa gminy	Liczba mieszkańców stan na 31.12.2023	Liczba zgonów			
			2021	2022	2023	2024
1	Białowieża	1887	26	51	35	Z - 43 U - 3
2	Czeremcha	2803	69	71	53	Z - 50 U - 9
3	Czyże	1879	71	43	55	Z - 43 U - 13
4	Dubicze Cerkiewne	1359	45	31	28	Z - 33 U - 4
5	Hajnówka miasto	18 930	350	248	241	Z - 238 U - 95
6	Hajnówka gmina wiejska	3665	85	77	62	Z - 49 U - 14
7	Kleszczele miasto i gmina	2216	65	65	47	Z - 49 U - 6
8	Narew	3116	94	22	27	Z - 24 U - 5
9	Narewka	3257	86	64	69	Z - 54 U - 15
RAZEM		39 112	891	672	617	Z-583 U-164

Ochrona zdrowia mieszkańców powiatu obejmuje następujące działy:

1. Lecznictwo otwarte – opieka ambulatoryjna:

- 1) Przychodnia Rejonowa Nr 1,
- 2) Przychodnia Rejonowa Nr 2.

2. Lecznictwo zamknięte – stacjonarna opieka zdrowotna:

- 1) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Hajnówce,
- 2) Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Hajnówce,
- 3) Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Hajnówce,
- 4) Centrum Zdrowia Psychicznego w Hajnówce.

Zakłady opieki zdrowotnej działające na terenie powiatu (w podziale ze względu na organ założycielski):

1. Lecznictwo publiczne:

- 1) Gminny Ośrodek Zdrowia w Białowieży,
- 2) Gminny Ośrodek Zdrowia w Czeremsze,
- 3) Gminny Ośrodek Zdrowia w Dubiczach Cerkiewnych,
- 4) Gminny Ośrodek Zdrowia w Narewce,
- 5) Gminny Ośrodek Zdrowia w Narwi,
- 6) Wiejski Ośrodek Zdrowia w Nowoberezowie,
- 7) Wiejski Ośrodek Zdrowia w Siemianówce.

2. Lecznictwo niepubliczne:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hajmed” w Hajnówce,
- 2) Ewa Inez Borona - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Lekarza Rodzinnego w Kleszczelach,
- 3) Sławomir Hackiewicz - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej S.C. w Czyżach,
- 4) Janina Dudaryk - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gabinet Lekarza POZ w Hajnówce,
- 5) H. Pisawocka, J. B. Krutel Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdrowie" Spółka Partnerska w Hajnówce,

W 2024 roku w powiecie hajnowskim w ramach programu profilaktyki zdrowotnej podmioty medyczne zrealizowały następujące programy:

- SP ZOZ w Hajnówce:
 1. Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia CHUK – przebadano 43 osoby,
 2. Program Profilaktyki Gruźlicy realizowany przez pielęgniarki POZ –przebadano 28,
 3. Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – etap podstawowy - przebadano 644 kobiety.
- NZOZ „HAJMED” w Hajnówce: w ramach każdej wizyty lekarskiej realizowane były działania profilaktyczne (dostosowane do potrzeb pacjenta) związane na przykład ze zdrowym trybem życia, leczeniem uzależnień od tytoniu, alkoholu, substancji psychoaktywnych, porady dietetyczne. Prowadzono też szczepienia przeciwko chorobom zakaźnym, bilanse odpowiednich grup dzieci i młodzieży.
- NZOZ „ZDROWIE” w Hajnówce: w ramach umowy zrealizowano Program profilaktyki chorób układu krążenia – 21 osób, profilaktyki 40+ około 300 osób.

- NZOZ Gabinet Lekarza POZ dr. Dudaryk: liczba zadeklarowanych pacjentów 1915, liczba wykonanych porad 10 050, liczba teleporad 588. Programy profilaktyczne nie były realizowane.
- NZOZ Czyże: w ramach kontraktu dostępne były dwa programy profilaktyczne: program profilaktyki układu krążenia i program chorób odżytoniowych. Programy te nie były realizowane z powodu braku chętnych pacjentów. Pacjenci korzystali z programu Ministerstwa Zdrowia 40+.
- **W szpitalu w ramach POZ realizowana jest Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna:** Nocna i świąteczna opieka zdrowotna to świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej udzielane od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.

Liczba osób zadeklarowanych i korzystających z porad lekarskich:

Według stanu na 31 grudnia 2024 roku liczba osób zadeklarowanych i korzystających z porad lekarskich w poszczególnych ośrodkach przedstawia się następująco:

- SP ZOZ w Hajnówce:
 - 1) do lekarza POZ zadeklarowanych było 13 528 pacjentów
 - 2) do pielęgniarki POZ zadeklarowanych było 13 356 pacjentów
 - 3) do położnej POZ zadeklarowanych było 7 433 pacjentek
 - 4) do pielęgniarki/higienistki szkolnej w POZ zadeklarowanych było 3621 pacjentów
 - 5) w ramach POZ udzielono 66 918 porad, w tym 3597 teleporad.
- NZOZ „HAJMED” udzielił ogółem 45390 porad w tym porad domowych 410 i 3507 teleporad. Dzieciom oraz młodzieży do lat 18 udzielono 7417 porad, w tym 506 porad domowych Osobom powyżej 65 roku życia udzielono 18374 porad, w tym w formie wizyt domowych 236 i teleporad 2230.
- NZOZ „ZDROWIE” w Hajnówce - udzielono ogółem 27 127 porad, w tym 9776 teleporady, do lekarza POZ zadeklarowanych było 4985 pacjentów. W ramach programu szczepień profilaktycznych p/HPV- zaszczepiono 50 dzieci. Przeciwno grypie zaszczepiono 162 osoby. Pogadanki dotyczące zdrowego stylu życia i szkodliwości palenia przeprowadzane są na bieżąco.
- NZOZ Czyże: udzielono 7656 porad, teleporad nie było. Łączna liczba pacjentów objętych świadczeniami zdrowotnymi to 1380. Pacjenci chętnie korzystali z programu Ministra Zdrowia 40 Plus.

Opieka stomatologiczna:

Głównym celem profilaktyki stomatologicznej jest zapobieganie chorobom przyzębia i zębów. Mieszkańcy Powiatu objęci są opieką stomatologiczną świadczoną przez podmioty niepubliczne, które realizują programy związane z profilaktyką próchnicy zębów i chorób przyzębia. Na terenie powiatu hajnowskiego opieka stomatologiczna prowadzona jest przez gabinety stomatologiczne, które podpisały kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz.1078 ze zm.) wprowadziła obowiązek zapewnienia uczniom możliwość korzystania z opieki stomatologicznej, która ma na celu ochronę zdrowia uczniów, w tym zdrowia jamy

ustnej, a także kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych oraz odpowiedzialności za własne zdrowie.

W związku z tym, że w szkołach prowadzonych przez powiat hajnowski nie ma gabinetu dentystycznego, Zarząd Powiatu zawarł porozumienia z gabinetami zewnętrznymi udzielającymi świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych.

Na podstawie zawartych porozumień uczniowie ze szkół prowadzonych przez powiat mają zapewniony dostęp do świadczeń stomatologicznych poza kolejnością.

Wprowadzone rozwiązania mają na celu poprawę dostępu do opieki stomatologicznej dzieci i młodzieży, a w konsekwencji będą skuteczniej zapobiegać chorobom jamy ustnej uczniów.

Nazwa świadczeniodawcy	Adres udzielania świadczeń	Grupa docelowa
Praktyka Stomatologiczna s.c. Anna i Mirosław Woronieccy	Zespół Szkół Zawodowych w Hajnówce 17-200 Hajnówka, ul. 3 Maja 25/31 tel. 85 682 37 68	uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych w Hajnówce
Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Elżbieta Gawryluk	I Liceum Ogólnokształcące w Hajnówce 17-200 Hajnówka, ul. M. J. Piłsudskiego 7 tel. 502 183 140	uczniowie: 1. I Liceum Ogólnokształcącego w Hajnówce 2. II Liceum Ogólnokształcącego z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce

Finansowanie opieki zdrowotnej w powiecie hajnowskim:

Zakres świadczeń opieki zdrowotnej, które finansowane są ze środków publicznych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 2561 ze zm.).

Finansowanie służby zdrowia, w tym profilaktyki zdrowotnej, w przypadku naszego powiatu odbywa się z następujących źródeł:

1. Narodowy Fundusz Zdrowia
2. Środki własne zakładów opieki zdrowotnej.
3. Budżetu samorządu terytorialnego (działania profilaktyczne, promujące zdrowie)
4. Budżetu państwa (ratownictwo medyczne, programy profilaktyczne).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Cele operacyjne Programu obejmują: profilaktykę nadwagi i otyłości, profilaktykę uzależnień, promocję zdrowia psychicznego, zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne oraz wyzwania demograficzne.

W związku z tym powiat hajnowski w 2024 r. przeprowadził następujące działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców:

1. Promowano aktywny tryb życia poprzez partycypację w kosztach organizacji imprez sportowych adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

2. Przeprowadzono etap powiatowy Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o AIDS/HIV, skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.
3. W ramach projektu „Transgraniczne dziedzictwo Puszczy Białowieskiej” – promocja sportu i aktywnego trybu życia zostały zorganizowane dwa rajdy rowerowe, dwa spacery tematyczne oraz dwa rajdy Nordic Walking.
4. Realizowano „Projekt profilaktyki chorób odkleszczowych i eliminowania skutków ich występowania w najbardziej zagrożonych grupach ryzyka.
5. Zarząd Powiatu w ramach konkursu ofert udzielił dotacji na realizację zadań w sferze ochrony zdrowia następującym organizacjom pozarządowym i parafiom:
 - 1) Polskiemu Związkowi Niewidomych Okręg Podlaski na organizację zadania: Niewidomych Apetyt Na Zdrowie 1700,00 zł;
 - 2) Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego Koło w Hajnówce na organizację zadania: XII Festyn Zdrowia w kwocie 5 300,00 zł;
 - 3) Stowarzyszenie Jednostka Strzelecka Hajnówka na organizację zadania: Szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej w kwocie 4 000,00 zł;
 - 4) Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na organizację zadania: Piknik Rodzinny 2024 r. w kwocie 2 000,00zł.

Powiat Hajnowski od 2019 r. realizuje program stypendialny, który ma na celu zachęcić młodzież do studiowania pielęgniarstwa i położnictwa i do podejmowania pracy w zawodzie, a jednocześnie jest próbą rozwiązania problemów kadrowych związanych z brakiem pielęgniarek i położnych w hajnowskim szpitalu. Środki finansowe na potrzeby realizacji programu stypendialnego są pokrywane z budżetu Powiatu Hajnowskiego oraz gminy miejskiej Hajnówka.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania dotychczasowy koszt przyznanych stypendiów studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarstwie i położnictwie wyniósł ok 500 000,00 zł.

Zarząd Powiatu Hajnowskiego po raz kolejny ogłosił nabór wniosków o przyznanie stypendium studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarstwie i położnictwie na rok akademicki 2023/2024. Do dnia 31 października 2023 roku, czyli upływu składania wniosków wpłynęło 23 wniosków o przyznanie stypendium. Wszystkie złożone wnioski spełniły wymogi formalne określone w ogłoszeniu o naborze. Stypendium przyznano 23 studentom w kwocie po 300,00 zł miesięcznie.

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie hajnowskim w 2024 roku:

W 2024r. w powiecie hajnowskim zarejestrowano **1435** zachorowań na choroby zakaźne. Podobnie jak w latach ubiegłych najczęściej występującą jednostką chorobową były zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19), odnotowane w liczbie **496** przypadków. Drugą w kolejności jednostką chorobową pod względem zapadalności w powiecie hajnowskim była grypa, którą zarejestrowano w łącznej liczbie **292** przypadków zachorowań wykrytych szybkim testem antygenowym i metodą molekularną. Kolejną najliczniej występującą jednostką chorobową stanowiła ospa wietrzna - **152** zachorowania.

Ponadto w 2024r. należy zauważyć wzrost zachorowań na boreliozę, której odnotowano **147** przypadków oraz na krztusiec, których zarejestrowano **38** przypadków.

Zachorowania dzieci do lat 2 najczęściej dotyczyły zakażeń wirusem RSV, których zarejestrowano **39** przypadków.

Jednostka chorobowa		2024	
		zachorowania	współczynnik zapadalności
Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	9	23,2
	posocznica	-	-
	inne zakażenie pozajelitowe	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (we-rotoksyczną) UE	1	2,6
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	12	30,9
	nieokreślone	-	-
Giardioza (lamblioza)		1	2,6
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	12	30,9
	wywołane przez norowirusy	2	5,2
	inne określone	6	15,5
	nieokreślone	4	10,3
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		6	150,8
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	37	95,3
	w tym u dzieci do lat	2	50,3
Tularemia		1	2,6
Krzusiec		38	97,9
Płonica (szkarlatyna)		14	36,1
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	8	20,6
	róża	8	20,6
	Inna określona i nieokreślona	-	-
Kiła	Inne postacie kiły i kiła nieokreślona	-	-
Rzeżączka		1	2,6
Borelioza z Lyme	ogółem	147	378,7
	neuroborelioza	1	2,6
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		27	69,6
Kleszczowe zapalenie mózgu		20	51,5
Inne wirusowe zapalenie mózgu	enterowirusowe	1	2,6
	opryszczkowe	-	-
	nieokreślone	1	2,6
Ospa wietrzna		152	391,6
Różyczka		1	2,6
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B - przewlekłe i BNO	2	5,2
	typu C -przewlekłe i BNO	4	10,3

Nowo wykryte zakażenia HIV		2	5,2
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		-	-
Bąblowica (echinokokoza)		-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	4	10,3
	posocznica	3	7,7
	Zapalenie opon mózgowych i mózgu	1	2,6
Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		1	2,6
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		1	2,6
Grypa	ogółem	2	5,2
	u dzieci w wieku 0-14 lat	-	-
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	1	2,6
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		496	1277,8
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe		-	-
Gruźlica		4	10,3
Zakażenie wirusem RSV	ogółem	73	188,1
	w tym u dzieci do lat 2	39	979,9
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		290	747,1
Razem		1435	4757,3

Zachorowania na choroby zakaźne w 2024r. w powiecie hajnowskim:

Zapadalność liczona na 100 tys. ludności, jednostki chorobowe dot. dzieci do lat 2 – zapadalność liczona na 10 tys. i grupę wiekową.

OCZEKIWANIA I POTRZEBY

Upowszechnianie zdrowego stylu życia, a także podnoszenie poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie edukacji prozdrowotnej umożliwiają samorządowi podjęcie szeregu działań. W celu realizacji tych działań wskazane jest:

1. Zwiększenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu promocji zdrowia.
2. Podejmowanie działań służących promocji zdrowia w powiecie poprzez współpracę z podległymi jednostkami.
3. Podniesienie poziomu wiedzy na temat profilaktyki uzależnień poprzez prelekcje w szkołach oraz materiały edukacyjne.
4. Przeprowadzanie akcji prozdrowotnych podczas festynów oraz innych imprez kulturalno - sportowych organizowanych na terenie naszego powiatu.

Profilaktykę prozdrowotną opracowano m.in. na podstawie informacji uzyskanych z Publicznych i Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hajnówce, Urzędów Gmin, Urzędu Statystycznego w Białymstoku.

Nina Łukasik
Naczelnik
Wydziału Spraw Społecznych

Sporz: D. Ługowoj